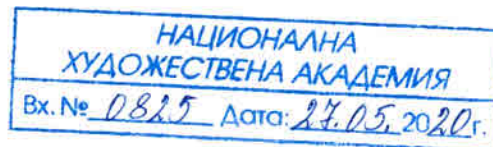

СТАНОВИЩЕ

ЗА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД НА ДОКТОРАНТА ПЕТАР КРИЖНАР НА ТЕМА "СЪЗДАВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА КЕРАМИЧНИ ШКОЛИ В ХЪРВАТСКА И БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ХХ ВЕК"

от проф. д.изк. Свилен Стефанов за присъждане на научната и образователна степен „доктор“ на докторанта Петар Крижнар.

Дисертационният труд на Петар Крижнар, докторант към катедра „Изкуствознание“ на НХА, интерпретира период, през който интензивно се развива керамичното изкуство в Хърватска и България. Целта на труда е да се проучи нейното развитие в синхрон между двете държави. Периодът на изследването е ХХ век, който е от решаващо значение за нейното развитие. Дисертацията е фокусирана върху създаването на първите керамични училища в двете страни, както и върху основните им приноси в развитието на керамиката. Въпреки, че двете страни на пръв поглед са различни, те споделят някои общи черти, и в частност, по отношение на керамичното изкуство. Избраната от Петар Крижнар тема носи важна проблематика, свързана и с българското изкуство и е напълно дисертабилна.

В увода докторантът заявява целите и задачите на труда си. Крижнар изтъква, че основната цел на дисертационния труд е да бъде направен съпоставителен анализ на двете сцени по отношение на керамичното изкуство, нещо, което като заявена методология е напълно коректно, а и досега подобно изследване не е правено. Докторантът е от Хърватска, но е учил керамика в НХА и това му дава основание в дълбочина да проучи историята на керамичното

изкуство и в двете страни. Прави впечатление и факта, че докторантът е положил усилия да напише дисертационния си труд на български език, който старателно е изучавал по време на студентските си години в НХА.

Петар Крижнар формира първата глава от дисертацията си „Развитието на културния живот в Хърватска“ като въвеждаща в културния контекст на времето в Австро-унгарската империя. Тази тема е конкретизирана във втората глава „Художествени училища и керамика в Хърватска“, кадето исторически последователно са описани всички успехи на създаденото училище, но и от друга страна, са показани всички противоборства, които се явяват между т.нар. „изящни“ и „приложни“ изкуства.

Трета глава е назована „От занаятите до изкуството в България“. Тук по същият начин е разгледано развитието на керамиката у нас, като съвсем логично акцентът пада върху създаването на Държавното рисувално училище (днешната НХА), където се създава новата и съвременната българска керамика.

Четвъртата глава „Керамиката като водещ клон на приложното изкуство в България“ извежда приемствеността между това, което се случва в началото на ХХ век и съвременните тенденции в този тип изкуство. Крижнар прави много сериозен анализ на водещите керамици в България, което е един от най-сериозните приноси на неговия дисертационен труд.

В заключението си Петар Крижнар синтезира фактологията, изведена в по-горните глави. Той прави важни изводи относно развитието на керамичните школи в Хърватска и България, като се оказва, че съществуват много и неподозирани сходства.

Провеждането на подобно проучване е от голямо значение за изясняване на проблематиката на керамиката в българското изкуство. Дисертацията е полезна за всички студенти (не само по керамика), но и за всички изкуствоведи, художници и интересувачи се от изкуство хора. Затова препоръчвам този труд да бъде публикуван като книга.

В заключение, препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да гласуват за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на докторанта Петар Крижнар.

Проф. д. изк. Свилен Стефанов

12. 05. 2020 г.